



# **Ett hållbart Örebro**

**för barnen och miljön**

socialdemokraternas och vänsterpartiets  
budget för Örebro kommun 2008



# Vårt förslag till budget för 2008

I fokus för socialdemokraternas och vänsterpartiets budget för 2008 står barnen och miljön. Att skapa ett hållbart Örebro handlar om att motverka klimatpåverkan och miljöförstörelse och att ge alla barn goda möjligheter för att växa och utvecklas.

Vi ser att det fortfarande finns brister i samhället och vi tänker fortsätta arbeta för att komma till rätta med dem. Det krävs att vi hjälps åt och tar gemensamt ansvar för att hela Örebro ska utvecklas. Arbeta ger möjlighet till delaktighet i samhället och makt över sitt eget liv. Därför är en hörnsten i vårt arbete att skapa fler nya jobb. Vi arbetar för minskade klyftor och för ett tryggare Örebro. Vi vill att vår stad ska gå före och bli en ekologiskt hållbar kommun där vi hushåller med jordens resurser. För oss är barnens och ungdomarnas kunskap och utvecklingsmöjligheter en nyckel till framgång. Alla Örebroare ska kunna leva ett tryggt liv på äldre dar. Vi vill skapa ett Örebro för alla.

Örebro kommun har en stark ekonomi. Därför finns inte någon anledning till de stora försämringar i kommunens verksamheter som nuvarande majoritet genomför. Kommunens ekonomi ska inte äventyras, utan utvecklas så att välfärden kan bli bättre.

Örebro kommun finns för att möta de gemensamma behov örebroarna har. Tillsammans kan vi lösa problem som vi inte klarar på egen hand. För socialdemokraterna och vänsterpartiet finns inget självändamål i hur stora eller små våra kommunala verksamheter är - kommunens roll och ansvar förändras, och ska utvecklas, över tid. De kommunala verksamheterna ska finnas där behoven finns.

När vi fattar beslut om våra gemensamma skattepengar kommer det att vara med ett enda mål för ögonen: att skapa ett hållbart Örebro för barnen och miljön. Vi vill skapa ett Örebro för alla, med arbete, demokrati och rättvisa som grund. I denna budgetskrivelse presenterar vi de utmaningar vi ser för Örebro på längre sikt. Här beskriver vi också konkret vilket fokus Örebro kommun ska ha 2008. Våra utmaningar för 2008 ska genomsyra alla kommunens verksamheter. Hela budgeten för kommunen finns som bilaga.

Vi vill lyfta fram fem viktiga utmaningar för Örebro kommun under 2008, som hela kommunen ska kraftsamla runt. Vi tänker vara med och påverka Örebros framtid och vi kommer att göra det med rättvisa och solidaritet som grund. Vi vet att ett tryggt Örebro ger bra förutsättningar för människor, organisationer och företag. Vi vill att Örebro ska vara attraktivt att leva och verka i. Hela kommunen ska kraftsamla runt dessa fem utmaningar och för att förstärka arbetet runt dessa ytterligare presenterar vi ett antal satsningar.

1. Barns och ungdomars utveckling och kunskap
2. Det går att minska vår klimatpåverkan
3. Fler i arbete – fler arbetstillfällen i Örebro
4. Minskade klyftor
5. Trygg och säker ålderdom

Socialdemokraterna och vänsterpartiet tänker fortsätta att bedriva en aktiv och konstruktiv oppositionspolitik, på samma sätt som vi har varit drivande i majoritet. Vi kommer att fortsätta jobba för att Örebro ska vara en vacker och attraktiv stad som växer och utvecklas. Ett Örebro där människor tillsammans skapar förutsättningar för ett demokratiskt, jämlikt och solidariskt samhälle.

# Barns och ungdomars utveckling och kunskap

*Trygga barn klarar mer, vågar ta för sig och går ut i livet med nyfikenhet och tillit. Vi tror att barn utvecklas bäst när de får ta tid, blir sedda och får uppmuntran. Idag finns det barn som inte klarar de mål för kunskap som vi satt upp gemensamt i förskola och skola. Många ungdomar känner att de inte kan påverka sin situation och samhället. Den ökade psykiska ohälsan bland unga, speciellt för flickor, är ett stort problem – inte minst i skolan. Narkotikan skapar enorma skador i samhället, även för unga.*

- **Utveckla förskolan**

Örebro kommun ska fortsätta att utveckla förskolan. Det behövs fler förskoleavdelningar, och det behövs mer personal och ökad kompetens. Förskolans barngrupper ska inte öka i storlek. Resurser avsätts för ett utvecklat jämställdhetsarbete i förskolan. Dessutom finns ett behov av att förbättra utemiljön runt våra förskolor.

*I budget för 2008 vill vi avsätta 5 miljoner kronor för att barngrupperna inte ska öka i storlek. Vi vill dessutom avsätta 1 miljon kronor till att utveckla kompetensen runt jämställdhetsarbete i förskolan. I investeringsbudgeten för 2008 avsätter vi 49,5 miljoner till förskoleutbyggnad.*

- **Erbjud organiserad läxhjälp**

Vi vet att den hjälp och det stöd barn och ungdomar kan få hemma är väldigt olika. Om fler kan få stöd med den del av skolarbetet som ska göras hemma, så får fler bättre förutsättningar att klara skolan. Därför vill vi att alla grundskolor i kommunen ska erbjuda organiserad läxhjälp efter behov.

*I budget för 2008 vill vi avsätta 5 miljoner kronor för att erbjuda organiserad läxhjälp.*

- **Skolor ska samverka – inte konkurrera med varandra**

Skolan är viktig i arbetet mot segregation. Konkurrenten mellan skolor, den ökade andelen friskolor, profilskolor och det fria skolvalet kan bidra till segregation. Det behövs fler initiativ för att minska segregationen och skolan är ett viktigt redskap. Vi vill stimulera samarbete mellan olika skolor för att skapa möten mellan elever och personal. Vi tror att det både finns pedagogiska fördelar och förutsättningar för ökad integration genom att samverka runt delar av verksamheten.

*I budget för 2008 vill vi avsätta 1,5 miljoner kronor till ett ökat samarbete mellan skolor.*

- **Bättre skollokaler**

Upprustningen av skolor ska fortsätta. Under den förra mandatperioden beslutades om upprustning av Almbyskolan, Vivallaskolan, Olaus-Petri-skolan och Mariebergs skola. Vintrosa skola och Lillåns skola är exempel på skolor som behöver rustas. På samma sätt håller inte Varbergaskolan och Oxhagsskolan den lokalstandard som vi önskar.

*I investeringsbudgeten för 2008 avsätter vi 5 miljoner kronor till en fortsatt upprustning av skolor. Vår ambition är att kontinuerligt rusta de skolor som har lägst lokalstandard. I budget för 2008 avsätter vi 0,5 miljoner kronor till en förstudie till hur skolorna i Varberga och Oxhagen kan förbättras alternativt ersättas med nya skollokaler.*

- **Spännande och roliga lekplatser**

Barns lek och rörelse är stimulerande och bra för barnens utveckling och hälsa. Många lekplatser håller inte den standard som krävs. Vi har i många år investerat i detta, men upprustningstakten är för låg. Vi vill att fler lekplatser byggs om så att de blir spännande men ändå säkra utemiljöer för lek och rörelse.

*I investeringsbudgeten för 2008 vill vi fördubbla den årliga investeringsbudgeten för lekplatser till 4 miljoner kronor.*

- **En ny spontanidrottsplats varje år**

Vi vet att barn och ungdomar som rör sig mår bättre. Samtidigt ser vi både hur engagemanget i idrottsföreningar är väldigt olika i olika grupper och hur möjligheterna till spontanidrott minskar när allt fler anläggningar bokas upp. Den första spontanidrottsarenan i Vivalla är redan invigd och vi vill bygga en ny spontanidrottsarena om året de närmaste åren.

*Vi avsätter sammanlagt 2 miljoner kronor i investeringsbudgeten för 2008 för att bygga två nya spontanidrottsarenor.*

- **Skydda barnen mot droger**

Det restriktiva arbetet mot droger ska fortsätta, framförallt för barnens skull. Missbruk är ett hot mot individer, familjer och vårt gemensamma samhälle och särskilt fokus bör läggas på förebyggande arbete bland ungdomar och på vårdkedjor i missbrukarvården.

*I budget för 2008 satsar vi 0,5 miljon kronor på att utöka "Sputnik". Ett stödprogram för barn och ungdomar som har anhöriga med missbruksproblematik.*

- **Vi vill utreda förutsättningarna för ett barnahus i Örebro**

Alla myndigheter och förvaltningar som arbetar med utsatta barn ska arbeta tillsammans under ett tak, för att ge barnen en trygg miljö där kunskap och kompetens är samlad. Socialdemokraterna och vänsterpartiet vill att förutsättningarna för att skapa ett Barnahus i Örebro utreds under 2008.

# Det går att minska vår klimatpåverkan

*Vi blir allt mer medvetna om att vårt sätt att leva påverkar inte bara vår närmaste omgivning. Vi har alla ett ansvar för att minska vår egen och samhällets belastning på miljön. Idag är jordens resurser och möjligheter mycket ojämnt fördelade. På samma sätt drabbar konsekvenserna av växthuseffekten och klimatförändringarna ojämnt och orättvist. Det hoppfulla är att vi kan göra förändringar snabbt, i vårt sätt att leva, för att minska vår påverkan på klimatet, samtidigt som vi skapar en god livsmiljö här och nu. Socialdemokraterna och vänsterpartiet vill att Örebro kommun fortsätter arbetet med alternativa energislag, att minska elförbrukningen, att få fler att ställa bilen och ta bussen eller cykeln, och med att förändra attityder och levnadsvanor hos oss alla.*

- **Örebro ska öka resandet i kollektivtrafiken**

Trots en god resandeutveckling de senaste åren åker en allt för liten del av örebroarna kollektivt. Jämfört med andra liknande städer är resandandelen låg. Kollektivtrafiken måste byggas ut, restiderna måste kortas och servicen måste förbättras. I stadstrafiken påbörjades ett förändringsarbete (KollÖr) under 2006. Syftet är en helt ny stadstrafik 2009 och om det ska gå att genomföra måste en hel del göras under 2008. På samma sätt måste kollektivtrafiken till orterna runt Örebro och kommunerna runt Örebro kommun förbättras. Närtrafikprojektet i Östernärke är klart att sätta igång och trafiken till Glanshammar och Tysslinge måste ses över. I år påbörjas ett försök med bättre kollektivtrafik till Karlskoga och Karlstad, vilket kommer att innebära ökade kostnader under försökstiden. Utmaningen är att göra det så attraktivt som möjligt att åka kollektivt istället för att åka i egen bil.

*I budget för 2008 avsätter vi 0,5 miljoner kronor till att starta "Närtrafikprojektet" i Östernärke, 0,5 miljoner till att utreda en effektivare kollektivtrafik till Glanshammar och Tysslinge samt 1 miljon till försöket med bättre kollektivtrafik till Karlskoga och Karlstad. Dessutom avsätter vi 7 miljoner kronor för att klara kostnadstäckning i stadstrafiken och 5 miljoner kronor till kommunens andel av ökade kostnader för Länstrafiken. Vi avsätter även 5,5 miljoner i investeringsbudgeten för 2008 för att förbättra Stadstrafiken.*

- **Örebro ska minska miljöbelastningen från trafiken**

Örebro kommun har drivit omställningen till miljövänligare transporter. Vi var tidigt ute och köpte etanolbilar och nu håller vi på att lägga grunden för biogas. Biogas är det renaste fordonsbränsle som vi känner idag och det är lokalt producerat. Målet är att 80 procent av kommunens fordon ska vara miljöfordon 2010 och att kommunen ska bidra till att vi får en infrastruktur runt biogas som gör biogasen realistisk för både näringsliv och privatpersoner. Kollektivtrafiken är i sig miljövänlig i förhållande till bilen men vi vill trots det påbörja en omställning till biogasdrift i Stadstrafiken. När det gäller gods så sker en snabb tillväxt av kombitrafiken på tåg just nu. Vi vill stimulera den utvecklingen genom att påbörja en förstudie för en ny kombiterminal i Örebro, vi vill rusta de industrispår som finns i Örebro och vi vill förbereda ett industrispår till flygplatsen genom att bygga en tunnel under den nya motorvägen redan nu.

*I investeringsbudgeten för 2008 vill vi avsätta 10 miljoner kronor till att genomföra Örebro kommuns biogassatsning. Dessutom avsätter vi 3 miljoner till genomförande av Örebro miljömål och transportplanen.*

- **Örebro ska minska förbrukningen av el**

Örebro kommun ska minska Örebros klimatpåverkan genom att minska energiförbrukningen. Trafiken och fastigheterna står idag för huvuddelen av vår energiförbrukning. Vi vet att det går att spara mycket energi i fastigheter utan att det kostar pengar. Det visar bland annat erfarenheterna från EPC-projektet som pågått i Örebro kommun och som går mot sitt slut under sommaren 2008. Nästa stora utmaning är att minska elanvändningen: Örebro kommun har många lokaler som är uppvärmda med direktverkande el. Det kostar cirka 30 miljoner kronor att konvertera bort 3,3 GWh el (med en pay-off tid på cirka 20 år, utan hänsyn till räntekostnader). Det skulle minska kommunen koldioxidutsläpp med cirka 2000 ton per år.

*I investeringsbudgeten för 2008 vill vi avsätta 10 miljoner kronor till att påbörja en konvertering av fastigheter uppvärmda med direktverkande el. Investeringen är i huvudsak självfinansierad men vi avsätter trots det 1 miljon kronor i budgeten för 2008 till förstudier och något ökade driftkostnader.*

- **Erbjud klimatrådgivning åt örebroarna**

Örebro kommun måste arbeta för ökad kunskap om och med att förändra attityder i miljöfrågorna. Det handlar om att alla måste göra sitt och ta ett eget ansvar om vi ska kunna minska vår klimatpåverkan. Därför ska alla örebroare som önskar det erbjudas en klimatrådgivning för att lättare kunna ställa om till hållbar lågenergi- och ekologisk konsumtion. Arbetet bör ske i samverkan med bildningsförbunden.

*Vi vill avsätta 1 miljon kronor i budget för 2008 till att erbjuda örebroarna individuell klimatrådgivning.*

- **En bättre avfallshantering**

Att hushålla med resurser handlar om att sluta kretsloppen. Det måste bli lättare att återvinna och kompostera och därför ska tillgängligheten till återvinningscentralerna öka. Idag är återvinningscentralerna sällan öppna på söndagar trots att det antagligen är den tid som många har störst behov av dem. I takt med att grovsophämtningen försvinner blir servicen till de som bor i flerbostadshus sämre och det kan vara svårt att ta sig till en återvinningscentral om man inte har bil. Därför vill vi att Örebro kommun ska erbjuda mobila återvinningscentraler för att fler ska få bättre möjligheter att återvinna.

*Inom ramen för taxeförändringarna till 2008 vill vi inrymma att det alltid ska finnas en återvinningscentral i Örebro som har söndagsöppet. Dessutom vill vi avsätta 2 miljoner kronor i investeringsbudgeten för 2008 till att köpa in en mobil återvinningscentral.*

- **Gröna och attraktiva Örebro**

Arbetet för en attraktivare stad ska fortsätta. Vi vet att tillgång till nära grönska leder till bättre hälsa. Vi har i över 10 års tid satsat på att utveckla Örebros gröna miljöer och förstärkt kontakten med vattnet inom ramen för Åstadsprojektet. Skillnaden idag jämfört med tidigare är påtaglig. Som ett led i att öka tillgängligheten till våra gröna områden vill vi binda ihop Rynningeviken och Oset.

*I investeringsbudgeten för 2008 vill vi avsätta 3,3 miljoner kronor till en ny öppningsbar gång- och cykelbro över Svartån vid Naturens hus.*

# Fler i arbete – fler arbetstillfällen i Örebro

*Alltför många människor saknar ett jobb. Alltför många människor får inte bidra med sin kompetens och sina kunskaper. Trygga och bra arbeten är grunden för vår välfärd och är avgörande för mäns och kvinnors delaktighet och försörjning. Idag har inte alla som vill och kan arbeta ett jobb att gå till. Särskilt problematiskt är arbetslösheten bland ungdomar och invandrade örebroare. Ett faktum som förstärks av högeralliansens nationella politik. Vi tror att goda förutsättningar skapas när näringsliv och kommun drar åt samma håll. Genom en aktiv dialog med näringslivet skapar vi bättre förutsättningar att stödja näringslivets utveckling och genom offensiva framtidssatsningar kan vi stärka befintligt näringsliv och skapa förutsättningar för nya företag. Miljöteknik är en av de viktigaste framtidsbranscherna. Genom en fortsatt energiomställning till exempelvis biogas/gröngas och minskat elberoende skapas en lokal och regional marknad för miljöteknikföretag.*

- **Utveckla handelsstaden Örebro**

Handeln ger jobb och bidrar till ett levande Örebro. I externa handelscentrum driver marknaden utvecklingen men i stadskärnan måste kommunen och handeln tillsammans vara beredda att investera för att åstadkomma en mer konkurrenskraftig handel. Att skapa bra förutsättningar för handeln handlar till stor del om att skapa en attraktiv stad. Under 2006 drog vi in på arbetet med en stadsbyggnadsvision för Örebro som nu är ute på remiss under rubriken ”Stadsliv”. Under 2008 kommer det behövas resurser för att genomföra åtgärder som lyfter miljön i stadskärnan. Dessutom måste vi se till att vi sköter centrummiljön bättre än idag. Alla åtgärder måste ske tillsammans med handeln och fastighetsägarna i centrum men kommunen kommer att få ta ett stort ansvar.

*I budget för 2008 vill vi avsätta 1 miljon kronor till att öka underhållet, minska klottret och förbättra städningen i centrum. Dessutom vill vi avsätta cirka 16 miljoner kronor till att rusta Järntorget, Storgatan, Köpmangatan, Kungsgatan och Stortorget samt 1 miljon till att införa ett parkeringsledningssystem i Örebros stadskärna.*

- **Ökat stöd till nyföretagande**

Örebro kommun ska öka sitt stöd till nya företag. Det finns idag ett stöd för den som funderar på att starta företag, men efter att företaget startats är stödet i det närmaste obefintligt. Genom att stödja nystartade företag under de första åren ökar vi möjligheter att företagen överlever och minskar tröskeln för att starta företag. Det finns redan idag ett färdigt projekt framtaget i samarbete med Startcentrum för att stödja små och nystartade företag.

*Vi avsätter 1 miljon kronor i budget för 2008 för att starta projektet med stöd till nystartade företag.*

- **Minska ungdomsarbetslösheten – öka sommarjobben**

Den nya högerregeringen drar in bidrag vilket riskerar att antalet sommarjobb för ungdomar minskar. Samtidigt förändras reglerna för studenter vilket kommer att öka konkurrensen om sommarjobben betydligt. Att ge ungdomar möjlighet till sommarjobb förebygger problem och ger bättre ingångar till arbetsmarknaden. Vi vill att antalet sommarjobb ska öka – inte minska. Och vi ser att fler sommarjobb skulle kunna bidra till att centrum uppfattas som ännu grönare, mer välskött och välkomnande för besökare.

*I budget för 2008 avsätter vi 3 miljoner kronor för att skapa 400 nya sommarjobb.*

# Minskade klyftor

*Ökande klyftor står i konflikt med det samhälle socialdemokraterna och vänsterpartiet vill skapa. Vi vet att samhället fungerar bättre om vi hjälper varandra. Arbete är grunden för människors möjlighet till egenmakt och välfärd. Hela Örebro ska leva, och klyftorna ska minska. Kvinnor och män har olika livsvillkor och mäns våld mot kvinnor är ett samhällsproblem. Människor diskrimineras utifrån etnisk och kulturell bakgrund, och bristande jämlikhet och segregation är tyvärr en verklighet i Örebro. Vi vill bekämpa boendesegregationen.*

- **Öka attraktiviteten på Väster**

Vi ser idag hur boendesegregationen riskerar att öka när olika delar av Örebro har väldigt olika stark utveckling. På väster minskar barnantalen samtidigt som de ökar på öster, priserna stiger kraftigare på öster och en lång rad investeringar görs både genom att det byggs mycket och genom att kommunen gjort stora satsningar på öster. Örebro kommun har ett ansvar för att se till att hela Örebro utvecklas och västers attraktivitet måste öka genom ett målmedvetet arbete. Under 2008 vill vi att det ska antas en långsiktig utvecklingsplan för västers utveckling. Både medborgare och berörda verksamheter ska vara delaktiga i arbetet. Dessutom har vi redan föreslagit en rad åtgärder för att öka västers attraktivitet.

*I investeringsbudgeten för 2008 vill vi avsätta 4 miljoner kronor för att skapa en ny stadspark på väster, vi vill avsätta 2 miljoner till att bygga en förbindelse mellan Oxhagen och Varberga och vi vill avsätta ytterligare 1,3 miljoner till åtgärder för att höja västers attraktivitet. Vi vill dessutom ge ett tydligt uppdrag till kommunens förvaltningar och bolag att prioritera västers utveckling i sin verksamhet. Det betyder att nya attraktioner som till exempel en ny friidrottshall i första hand bör placeras på väster. Örebro kommun måste omedelbart påbörja ett arbete för att få till mer kompletteringsbebyggelse på väster.*

- **Fler närlärcentra**

Vi vill att två nya närlärcentra startas i Markbacken och Baronbackarna, för att komplettera de som redan finns i Oxhagen, Brickebacken, Vivalla och Varberga. Utbildning och kunskap är en möjlighet att förändra och ta makten över sitt liv. Närlärcentrum har fördelen att finnas där människor bor, i nära anslutning till och i nära samarbete med bibliotekslokaler och biblioteksanställda. Närlärcentrum arbetar med och för de människor som bor i närområdet, stadsdelen, på sätt som utgår från individernas behov och möjligheter.

*Vi vill avsätta 1 miljon kronor i budget för 2008 för att utveckla fler närlärcentra på väster.*

- **Stärk stödet till utsatta kvinnor**

Under 2008 förstärks stödet till utsatta kvinnor. Vi vill stärka både Kvinnohuset och kommunens Kvinnocentrum och åstadkomma en bättre samverkan mellan myndigheter och frivilligorganisationer så att alla kvinnor som utsätts för mäns våld får det stöd de behöver.

*I budget för 2008 avsätter vi 2 miljoner kronor ytterligare till arbetet med stöd till utsatta kvinnor.*

- **Gör Örebro tillgängligt för alla**

Riksdagen har satt upp målet om full tillgänglighet i Sverige senast 2010. Vid all ny- och ombyggnation ska tillgängligheten för kvinnor och män med alla former av funktionshinder särskilt beaktas. Under den förra mandatperioden ökade vi kraftigt medlen till anpassningar av kommunens lokaler och av vår offentliga miljö. Vi har fortsatt höga ambitioner och vill fortsätta arbetet att prioritera hur pengarna används tillsammans med företrädare för kommunala handikapprådet. Vi vill dessutom bygga ett särskilt motionsspår, en "Hälsans stig", anpassad för människor med funktionshinder.

*Vi vill bibehålla en investeringsnivå på 2 miljoner kronor om året samt att de pengar som ackumulerats tidigare år öronmärks för att göra Örebro mer tillgängligt. Det betyder att vi under 2008 sammanlagt vill satsa 6 miljoner kronor på tillgänglighetsåtgärder.*

- **Fler boenden för människor med funktionshinder**

Alla kvinnor och män med funktionshinder som är i behov av insatser från samhället ska få insatserna så snart som möjligt. Idag finns det en oacceptabel kösituation som drabbar enskilda funktionshindrade. Dessutom kan den leda till att Örebro kommun tvingas betala viten ("böter") för köerna. Om vi ska klara kommunens åtaganden behöver det byggas fler boenden och avsättas mer pengar för verksamheten

*Vi avsätter 30 miljoner kronor i budget för 2008 till en utbyggnad av LSS-insatserna samt 37 miljoner kronor i investeringsbudgeten för 2008 till att bygga ut i första hand boendeformer inom Social välfärd.*

- **Mer blandat boende i hela Örebro**

Boendesegregationen måste minska. En ökad blandning av upplåtelseformer och bostadstyper måste skapas i alla stadsdelar. Stadsdelar måste knytas samman och i områden med ensidig bebyggelse ska särskilda insatser göras för att skapa en större blandning.

*Vi vill ge Öbo ett tydligt uppdrag att bygga nya hyreslägenheter i områden där det saknas eller finns få hyresalternativ och vi vill ge Stadsbyggnadskontoret i uppdrag att ta fram detaljplaner som möjliggör kompletteringsbebyggelse i anslutning till våra stora stadsdelar.*

# Trygg och säker ålderdom

*Alla människor har rätt att åldras i trygghet och med värdighet i hela Örebro. Bra bostäder och en bra vård och omsorg ska finnas när det behövs. Idag känner sig många äldre otrygga och vill ha mer stöd och fler personliga möten. Många äldre väntar på plats till seniorboende eller vårdboende. Det finns de som känner att de inte har råd med det lilla extra i livet. Det vill vi ändra på. Ojämligheter i levnadsvillkor för kvinnor och män slår igenom tydligt på äldre dagar. Vi vill att all omsorg om de äldre i Örebro ska präglas av ett jämställdhetsperspektiv.*

- **Fler boenden och boendeformer för äldre**

Äldre människor ska vara trygga i att det finns en plats i en boendeform som passar just deras behov och önskemål. Långa kötider är inte acceptabla. Därför behövs det fler boenden, men också fler boendeformer. Vi vill därför skapa en sammanhållen boendekedja för äldre och en ny form av trygghetsboenden i Örebro, Tryggbo. Därför satsar vi på att, i ett första steg för en komplett boendekedja, skapa 110 platser i en ny form av äldreboende med lägre krav än dagens vårdboenden, så kallat Tryggbo. Under 2008 kommer Elgströmska huset att vara klart vilket innebär 80 nya platser i demensboende. Under 2008 utreds förutsättningarna för att skapa ett nytt modernt vårdboende i Örebro.

*I budget för 2008 föreslår vi en allmän ramökning till Social välfärd med 25 miljoner kronor. Satsningen på Tryggbo ska rymmas inom den ramen. Dessutom avsätter vi 10,5 miljoner kronor till att täcka ökade kostnader när Elgströmska huset står klart.*

- **Billig service i hemmet**

Vi vill öka servicen till våra gamla. Alla äldre över 80 år ska kunna köpa fyra timmars service i hemmet per månad till en kostnad av 75 kronor per timme. Alla medborgare över 80 år som vill ska först få ett kostnadsfritt hembesök för att få en uppfattning om vilka tjänster som kan erbjudas och för att kommunens medarbetare ska kunna ge råd om boendet och bedöma hur tryggheten i hemmet kan öka. Vi vill också föra en dialog med den äldre och med anhöriga om det service och det stöd kommunen kan ge, och de förväntningar och önskemål som finns på kommunen.

*I budget för 2008 avsätter vi 4 miljoner kronor till att ge alla över 80 år upp till 4 timmar subventionerad service i hemmet.*

- **Gör det enklare att få råd, stöd och information**

Alla äldre och anhöriga ska kunna nå en trygghetsjour via telefon dygnet runt. Telefonen ska vara en väg in till information, rådgivning och möjligheter till stöd. Äldre och anhöriga ska ha ett telefonnummer att ringa när de är sjuka. På så sätt ska de själva slippa hålla reda på när de ska vända sig till kommun, landsting eller någon annan instans. Arbetet ska göras i samverkan med Landstinget.

*För att starta en Trygghetsjour avsätter vi 0,5 miljoner kronor i budgeten för 2008.*

## Vår syn på de ekonomiska förutsättningarna

Örebro kommun redovisade ett överskott på 294 miljoner kronor för 2006 och en försiktig prognos 1 för 2007 redovisar överskott på 136 miljoner kronor. Kommunens ekonomi för 2008 ser urstark ut. Egentligen finns ett ekonomiskt utrymme för ökad verksamhet på närmare 200 miljoner kronor utöver normala pris- och löneuppräknings. Vi föreslår att kommunens överskottsmål höjs från 90 miljoner kronor för 2006 och 100 miljoner kronor 2007 till 150 miljoner kronor för 2008. Långsiktigt bör överskottsmålet ligga på 100 miljoner men under 2008 föreslår vi en tillfällig höjning för att vara säkra på en fortsatt god ekonomisk utveckling.

Den kommungemensamma verksamheten under kommunstyrelsen redovisar kontinuerligt stora överskott. Vi tycker inte att det är rimligt att driftnämnderna kommenderas till mycket knappa budgetramar samtidigt som det centralt finns mycket stora marginaler i budgeten. Som ett första steg föreslår vi en ombudgetering från den kommungemensamma verksamheten till verksamheten (driftnämnderna) med 5 miljoner kronor.

Vi föreslår att 188 miljoner kronor avsätts till generella kostnadsökningar för priser och löner under 2008. Det innebär en stor höjning jämfört med tidigare år. Särskild vikt ska läggas på att utjämna löneskillnader mellan män och kvinnor. Vi anser dessutom att utrymmet inte enbart ska användas till löner och externa indexuppräknings utan att kommunala verksamheter ska få priskompensation på samma villkor.

Dessutom avsätter vi 10 miljoner kronor i driftutrymme för senare fördelning samt 3 miljoner kronor till att förstärka marknadsföringen av Örebro. Som en del i budgeten förutsätter vi att 10 miljoner kronor går att ta hem i rationaliseringar inom administrationen, att IP-telefonin sänker driftkostnaderna med 6 miljoner kronor samt att 3,8 miljoner ska tas hem i besparingar till följd av satsningar på E-handel.

Socialdemokraternas och vänsterpartiets principiella syn är att så mycket medel som möjligt ska ut så långt som möjligt i organisationen så tidigt som möjligt. Centrala potter som i praktiken räknas in i verksamhetsutrymmet riskerar snarare att leda till sämre ekonomisk hushållning än till bättre.

Vissa poster måste av naturliga skäl vara ”dragspel” i kommunens budget. Under de år då kommunen har en svag ekonomi är det naturligt att dra ner på underhåll av både fastigheter, vägar och grönytor. Men då måste underhållet öka när kommunen har en stark ekonomi. Vi föreslår därför en förstärkning av kommunens fastighetsunderhåll med 10 miljoner kronor i budget för 2008.

Socialdemokraterna och vänsterpartiet presenterar en investeringsbudget som ryms inom budgetförutsättningarna för 2008 på max 250 miljoner kronor för den skattefinansierade verksamheten. Samtidigt vill vi ha en helt ny modell för att beräkna vilken investeringsvolym Örebro kommun ska ligga på. Som exempel bedöms idag självfinansierade investeringar utanför investeringsramen medan övriga investeringar begränsas till 250 miljoner. I själva verket finns det naturligtvis en hel skala från investeringar som bara innebär ökade kapital och driftkostnader till investeringar som går att räkna hem på kort och/eller lång sikt. Vi vill inför 2009 ha en modell som beräknar investeringsutrymmet utifrån vilka driftkostnader, kapitalkostnader, minskade driftkostnader samt lång- och kortsiktiga intäkter varje enskild investering medför.

## Vi vill utveckla istället för att försämra

Örebro kommuns ekonomi är starkare än på mycket länge. Trots det har den högerkoalition som styr valt att göra kraftiga försämringar i kommunens verksamheter. Skillnaden i synen på kommunen är tydligare än på mycket länge: högerkoalitionen sparar för att de vill - inte för att de måste. Istället för att utveckla välfärden vill man minimera kommunens verksamhet. Verksamheterna i Örebro kommun tvingas till stora sparbeting. Vi ser hur hemtjänstpatruller dras in, barnomsorgen pressar in fler barn på varje avdelning, dagcentraler försvinner och hur parkunderhållet minskar. Samtidigt redovisar kommunen antagligen ett överskott på mer än 200 miljoner kronor för 2007.

Målsättningen bör vara att inga kvalitetsförsämringar ska behöva genomföras under 2007 och 2008. Det behövs en bättre bild av det faktiska ekonomiska läget. Verksamheterna har nu i uppdrag att redovisa nedskärningar utifrån prognoser som verksamheterna inte själva tror på samtidigt som kommunstyrelsen redovisar stora överskott

Vi ställer inte upp på de försämringar som högerkoalitionen genomför. Det kommer även 2008 behöva göras ekonomiska omfördelningar mellan verksamheter, verksamhetsförändringar, effektivitetsförbättringar och/eller justeringar till följd av strukturförändringar, men de sparåtgärder som högerkoalitionen föreslår känns vare sig särskilt genomarbetade eller effektiva. Vi tror att det går att effektivisera administrationen men vi tror inte på den omfattning och tidplan som högerkoalitionen presenterat.

Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som ger personalen möjlighet att vara delaktig i sitt arbete. Engagerade medarbetare ger en bättre välfärd och service för örebroarna. Fler heltider inom vård- och omsorg ger en högre kvalitet för brukarna. Vi vill återinföra rätten till heltidsarbete i Örebro kommun. Samtidigt vill vi pröva möjligheten till nya arbetstidsmodeller för att kunna genomföra de omorganiseringar heltidsarbete kräver.

Sedan högerkoalitionen tog makten i Örebro har bilden av en visionslös och handlingsförlamad kommunledning blivit tydlig. Få nya förslag har tagits fram och de få som presenterats är i mångt och mycket initiativ som påbörjats av socialdemokraterna, vänsterpartiet och miljöpartiet under den förra mandatperioden.

Samtidigt blir bilden allt tydligare att det verkligen är ett högerstyre i Örebro. Verksamheten ska konkurrensutsättas, styrmodellerna handlar om köp och sälj, kommunens verksamhet ska minimeras och villkoren för kommunens verksamheter försämras.

Vi vill skapa ett Örebro för alla, med arbete, demokrati och rättvisa som grund.

**Lena Baastad**  
Kommunalråd i opposition (s)

**Jonas Karlsson**  
Kommunalråd i opposition (s)

**Carina Dahl**  
Kommunalråd i opposition (s)

**Murad Artin**  
Kommunalråd i opposition (v)

# Sifferbudget

Nedan presenteras vår sifferbudget i sammandrag. Den redovisar hur vår budget skiljer sig från den driftbudget som högerkoalitionen presenterat. Dessutom redovisas ett antal specifika investeringar som vi föreslår för 2008. Hela investeringsbudgeten finns som bilaga.

<u>Riktade satsningar</u>	<u>Driftbudget</u>	<u>Investeringsbudget</u>
<b>Barns och ungdomars utveckling och kunskap</b>	<b>13,5 mkr</b>	
Garanterat personaltätheten i förskolan	5 mkr	
Jämställdhetsarbete i förskolan	1 mkr	
Läxhjälp i grundskolan	5 mkr	
Skolsamarbete för minskad segregation	1,5 mkr	
Förstudie, upprustning av skollokaler på väster	0,5 mkr*	
Fördubblat upprustningstakt av lekplatser		4 mkr
En ny spontanidrottsplats varje år		2 mkr
Drogförebyggande arbete	0,5 mkr	
<b>Det går att minska vår klimatpåverkan</b>	<b>4 mkr</b>	
Ny kollektivtrafik i Östernärke	0,5 mkr	
Förstudie, kollektivtrafik i Glansh. och Tysslinge	0,5 mkr*	
Försök med utökad kollektivtrafik till Karlskoga	1 mkr	
Minskad restid och nytt busslinjenät i Stadstrafiken		5,5 mkr
Genomförande av biogassatsning		10 mkr**
Projekt för att minska elförbrukningen	1 mkr	10 mkr**
Klimatrådgivning	1 mkr	
Öppningsbar GC-bro över Svartån		3,3 mkr
<u>Taxefinansierad verksamhet</u>		
Utökad service på återvinningsstationer	***	
Mobil återvinningsstation		2 mkr
<b>Fler i arbete – fler arbetstillfällen i Örebro</b>	<b>5 mkr</b>	
Bättre underhåll av och upprustning av centrum	1 mkr	ca 16 mkr
Införa ett parkeringsledningssystem i stadskärnan		1 mkr
Stöd till nystartade företag	1 mkr	
400 nya sommarjobb	3 mkr	
<b>Minskade klyftor</b>	<b>3 mkr</b>	
Ny stadspark på väster (Varberga/Oxhagen)		4 mkr
Bussgata mellan Oxhagen och Varberga		2 mkr
Ospecificerat för ökad attraktivitet på väster		1,3 mkr
Närlärocentrum på väster	1 mkr	
Stöd till utsatta kvinnor	2 mkr	
Ökad tillgänglighet till lokaler och platser		6 mkr

**Trygg och säker ålderdom** **29,5 mkr**

Allmän ramhöjning till bl.a. Tryggbo 25 mkr

Utökad service till 80+ 4 mkr

Trygghetsjour och anhörigstöd 0,5 mkr

**Summa** **55 mkr**

\* Ramökningen är enbart för 2008 och inte nivåhöjande.

\*\* Investeringen är i huvudsak självfinansierad.

\*\*\* Finansieras inom ramen för VA-taxan.

### **Finansiering**

Överskottsmålet för 2008 sätts till 150 mkr +25 mkr

Ombudgetering från kommungemensamt +5 mkr

Central pott till social välfärd budgeteras direkt +25 mkr

**Summa** **55 mkr**

# Socialdemokraternas och Vänsterens investeringsbudget 2008

Örebro, 2007-06-03

	Från 06	Budget 07	Summa 07	Från 07	Budget 08	Summa 08	Åskande 08	Högern 08	Skillnad
<b>SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET</b>	127 143	250 500	377 643	65 326	249 990	315 316	317 716	251 040	64 276
Fastighetsinvesteringar	57 986	143 600	201 586	24 800	134 750	159 550	135 750	137 000	22 550
Fastighetstekniska åtgärder	9 506	33 000	42 506	2 400	23 000	25 400	25 000	25 000	400
Arbetsmiljöåtgärder	768	3 000	3 768		1 500	1 500	1 500	1 500	
VVS		13 300	13 300		13 000	13 000	13 000	13 000	
Brandlarm		1 200	1 200		1 000	1 000	1 000	1 000	
Elinstallationer	1 500	1 000	2 500	1 900		1 900	1 500	1 500	400
Lokalanpassningar	5 719	3 500	9 219		3 000	3 000	3 000	3 000	
Myndighetskrav, Handikappanpassningar		6 000	6 000	500	2 500	3 000	3 000	3 000	
Fastighetsnät	548	4 000	4 548		1 000	1 000	1 000	1 000	
Övriga åtgärder		1 000	1 000		1 000	1 000	1 000	1 000	
<b>Ny- och ombyggnad av verksamhetslokaler</b>	48 480	110 600	159 080	22 400	111 750	134 150	110 750	112 000	22 150
<b>Social välfärd</b>	12 192	14 000	26 192		37 000	37 000	37 000	27 000	10 000
Små hus, funktionshindre, Vena	1 200		1 200		1 200	1 200	1 200		1 200
Talkronan					2 800	2 800	2 800		2 800
Förstudie/byggnation boende för funktionshindre					5 000	5 000	5 000		5 000
Förstudie/byggnation boende för funktionshindre					6 000	6 000	6 000		6 000
Förstudie/byggnation boende för funktionshindre					6 000	6 000	6 000		6 000
Förstudie/byggnation boende för funktionshindre					1 000	1 000	1 000		1 000
Vård och Omsorg, Nytt boende					10 000	10 000	10 000		10 000
Socialtjänsten, Nytt boende för 18-25 åringar					4 000	4 000	4 000		4 000
Övrigt/Ofspecifierad pott					1 000	1 000	1 000	6 200	-5 200
Gruppboende LSS								20 800	-20 800

	29 748	70 900	100 648	21 900	55 600	77 500	56 100	67 000	10 500
<b>Barn och utbildning</b>									
<u>Förskola</u>									
Volympott, förskolan	2 500	31 800	34 300		1 500	1 500	1 500	33 000	-33 000
Almby Södra, Förskola och Utemiljö					7 000	7 000	7 000	1 500	
Sörbyskolan, Nya förskoleavdelningar, 5 avdeln.					500	500	500	7 000	
Glanshammar, Förskola					7 500	7 500	7 500	500	
Övrigt/Ospecificerad pott, förskolan								7 500	
Näsby, Ny förskola, 70 barn				17 000	16 000	17 000	17 000		17 000
Rynningeåsen, Ny förskola, 4 avdelningar					2 300	16 000	16 000		16 000
Ospecificerad kvalitetsförbättringar i förskolan					2 300	2 300			2 300
<u>Skola</u>									
Mariebergsskolan	15 344	32 000	47 344		2 000	2 000	2 000	2 000	
Almby Södra, Grundskola		2 000	2 000	500	1 500	2 000	2 000	2 000	
Övrigt/Ospecificerad pott, skolan		1 800	1 800	1 800	9 700	11 500	11 500	11 500	
Odenskolan, Lokalanpassningar					250	250	250		250
Lillåns Södra, Fotbollsplan/Skolgård					350	350	350		350
<u>Gymnasieskola</u>									
Gymnasieskolan	6 930		6 930	1 900		1 900			1 900
<u>Övrigt</u>									
Särskolan	722		722	700		700			700
Myndighetskrav		3 000	3 000		2 000	2 000	2 000	2 000	
Fortsatt utrustning av skolor					5 000	5 000			5 000
<b>Samhällsbyggnad</b>	<b>6 540</b>	<b>25 700</b>	<b>32 240</b>	<b>500</b>	<b>19 150</b>	<b>19 650</b>	<b>17 650</b>	<b>18 000</b>	<b>1 650</b>
Omklädningsrum, Grenadjärvallen och Trängen		1 000	1 000		8 400	8 400	8 400		8 400
Personalutrymme, Ånnaboda					800	800	800		800
Tekniska förvaltningen, personalutrymmen		500	500	-500	1 000	500	500		500
Ny näridrottsplats varje år		1 000	1 000	1 000	1 000	2 000	1 000		2 000
Ytterligare omklädningsrum, Pettersbergs bollhall					1 000	1 000	1 000		1 000
Byte av golv, Eyrabadets bollhall					600	600	600		600
Ombyggnad av reception, Brickebacksbadet					600	600	600		600
Nya Ekängs IP					750	750	750		750
Mobil läktare					250	250	250		250
Upprustning motionsspår					250	250	250		250
Wadköpings friluftsteater					1 500	1 500	1 500		1 500
Övrigt/Ospecificerad pott					3 000	3 000	3 000	18 000	-15 000

	Från 06	Budget 07	Summa 07	Från 07	Budget 08	Summa 08	Äskande 08	Högern 08	Skillnad
<b>Trafik och miljöinvesteringar</b>	<b>50 347</b>	<b>32 000</b>	<b>82 347</b>	<b>36 526</b>	<b>37 200</b>	<b>73 726</b>	<b>92 926</b>	<b>25 000</b>	<b>48 726</b>
<b>Ett hållbart trafiksystem</b>	<b>6 526</b>	<b>6 400</b>	<b>12 926</b>	<b>5 700</b>	<b>6 950</b>	<b>12 650</b>	<b>19 200</b>		<b>12 650</b>
Nygatan, Kyrkogatan-Kungsgatan	597		597	400		400			400
Gångstråk, Gustavsvik-Södercity	850		850	700		700			700
Oscarsparken, Manillagatan-Mogatan	352		352	200		200			200
Fortsättning, Väst Haga vid Scandic hotell	298		298	200		200			200
Fler och bättre cykelparkeringar	250	250	500	500		500	100		500
Baltic sea cykling	155		155	100		100			100
Trafiksäkerhet, Säkra gångpassager	200	1 000	1 200	200	800	1 000	1 000		1 000
Nya och bättre GC-vägar		2 000	2 000		1 250	1 250	1 250		1 250
Förbättrad belysning	490	250	740	400		400	150		400
Södra station, långfärdsbussar		1 500	1 500	1 500		1 500			1 500
Åtgärder för att utveckla kollektivtrafiken		1 000	1 000	600	4 900	5 500	5 500		5 500
Ofördelat	900		900	900		900			900
Cykelstation, Örebro södra							3 500		3 500
Bussgata, Vivalla (Utredning 2008)							7 700		7 700
<b>Trafikreglering och miljö</b>	<b>2 260</b>	<b>2 140</b>	<b>4 400</b>	<b>1 400</b>	<b>2 000</b>	<b>3 400</b>	<b>2 400</b>		<b>3 400</b>
Bullersanering	2 000		2 000	400	100	500	500		500
Projektering					400	400	400		400
Trafikregleringsanordningar	260	140	400		400	400	400		400
Parkeringshanvisningssystem		1 000	1 000	1 000		1 000			1 000
Nytt läge för infartsskylt					400	400	400		400
Vägvisning					700	700	700		700
<b>Stadsmiljöåtgärder/Stadsliv</b>	<b>14 572</b>	<b>400</b>	<b>14 972</b>	<b>12 826</b>	<b>3 500</b>	<b>16 326</b>	<b>12 826</b>		<b>16 326</b>
Små akuta åtgärder i centrum		400	400	-100	500	400	400		400
Bättre utformad belysning i staden	1 159		1 159	1 100		1 100			1 100
Köpmangatan	2 967		2 967	2 400		2 400			2 400
Storgatan	4 426		4 426	4 426		4 426	4 426		4 426
Järntorget	4 000		4 000	4 000		4 000	4 000		4 000
Programnämndsreserv	1 000		1 000	1 000	1 500	2 500	2 500		2 500
Stortorget och Kungsgatan					1 500	1 500	1 500		1 500



	Från 06	Budget 07	Summa 07	Från 07	Budget 08	Summa 08	Äskande 08	Högern 08	Skilnad
<b>Inventarier</b>	18 810	74 900	93 710	4 000	78 040	82 040	82 040	82 040	
PN Barn och utbildning	5 887	15 000	20 887	800	24 200	25 000	25 000	25 000	
PN Social välfärd	3 700	15 000	18 700		15 000	15 000	15 000	15 000	
PN Samhällsbyggnad	4 013	2 500	6 513		3 500	3 500	3 500	3 500	
Fordon	4 246	29 000	33 246	3 200	26 800	30 000	30 000	30 000	
IT		6 500	6 500		6 000	6 000	6 000	6 000	
Vuxam	55	400	455		1 040	1 040	1 040	1 040	
Kommunstyrelsen	600	1 500	2 100		1 500	1 500	1 500	1 500	
<b>SKATTEFINANSIERADE FÖRVÄRV</b>							7 000	7 000	-7 000
Fastighetsförvärv							7 000	7 000	-7 000
<b>SJÄLVFINANSIERADE INVESTERINGAR</b>	19 927	32 500	52 427		62 000	62 000	52 000	52 000	10 000
Förvärv av mark		3 000	3 000		3 000	3 000	3 000	3 000	10 000
Projekt för att minska direkta luppvärming					10 000	10 000			
Hovsta, fastighetsförvärv					38 000	38 000	38 000	38 000	
Gräshoppan 5 och 8, fastighetsförvärv					11 000	11 000	11 000	11 000	
<b>AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET</b>	6 474	93 300	99 774	41 100	58 500	99 600	87 600	87 600	12 000
VA		61 150	61 150	31 100	29 400	60 500	60 500	60 500	10 000
Biogas		12 000	12 000	10 000		10 000			
Avfall	6 474	14 300	20 774		21 100	21 100	21 100	21 100	2 000
Mobil återvinningscentral					2 000	2 000			
Inventarier och fordon till VA och avfall		5 850	5 850		6 000	6 000	6 000	6 000	
<b>TOTALT</b>	153 544	376 300	529 844	106 426	370 490	476 916	457 316	390 640	86 276



Kontakta oss gärna med dina synpunkter och idéer!



[www.ettorebroforalla.se](http://www.ettorebroforalla.se)

019-16 71 10

[info@orebro.sap.se](mailto:info@orebro.sap.se)



[www.vansterpartiet.se/orebro](http://www.vansterpartiet.se/orebro)

019-101214

[mussie.ephrem@orebro.se](mailto:mussie.ephrem@orebro.se)